

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет/інститут філології

Кафедра слов'янських мов

**СИЛЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Сучасна польська мова (фонетика)**

**Освітня програма Польська мова і література.
Перший(бакалаврський рівень)**

**Спеціальність 014.02 Середня освіта
(мова і література польська)**

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

**Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “_” ____ 2019 р.**

м. Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Сучасна польська мова (Фонетика)
Викладач (-і)	к.ф.н. Корпало Оксана Романівна к.ф.н. Щербій Наталія Олегівна
Контактний телефон викладача	+380977164072 +380967481193
Е-mail викладача	90 годин/3.0 кредитів ECTS natalia.shcherbii@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	лекційні години – 18 , практичні години – 18, самостійна робота - 54
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Консультації проводяться згідно з узгодженим графіком на навчальний семестр. Також консультації можливі в день проведення лекцій чи практичних занять, окрім того практикується залучення онлайн ресурсів за попередньою домовленістю.
2. Анотація до курсу	
Дисципліна «Сучасна польська мова (фонетика)» складається з теоретичного та практичного курсу, в основу яких покладено формування слуховимовних і ритміко-інтонаційних навичок у студентів. Під час вивчення студенти дізнаються про систему голосних і приголосних звуків польської мови, особливості акценту, поділу слів на склади, асиміляційні процеси та чергування приголосних і голосних звуків в польській мові; оволодівають артикуляційною базою польської мови, особливостями вимови та акцентно-ритмічною мелодійною організацією мовлення.	
3. Мета та цілі курсу	
Курс має на меті озброїти майбутніх філологів-полоністів знаннями про: 1) сучасні фонетичні явища польської мови та характеристики фонологічної системи; 2) практичний аналіз фонетичних, фонологічних та морфологічних явищ (теорія чергування). Завданням цієї дисципліни є підготовка висококваліфікованого філолога-полоніста, який здатний розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, а саме в діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної польсько-української і українсько-польської комунікації.	
4. Результати навчання (компетентності)	
Після успішного вивчення курсу «Сучасна польська мова (фонетика)» студенти вмітимуть: -використовувати теоретичні знання про найважливіші фонетичні та фонологічні явища; -аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють; - здійснювати практичний аналіз фонетичних, фонологічних та морфологічних явищ; -- використовувати польську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя; - ефективно використовувати набуті лінгвістичні та методичні знання в практиці викладання польської мови та літератури.	
5. Організація навчання курсу	
Обсяг курсу	
Вид заняття	Загальна кількість годин

Лекції					18
семінарські заняття / <u>практичні</u> / лабораторні					18
самостійна робота					54
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий		
III	014.02 Середня освіта (мова і література польська)	2	Нормативний		
Тематика курсу (лекції)					
Тема, план	<i>Форма заняття</i>	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Wprowadzenie do dyscypliny „Współczesny język polski”	Лекція	1-4	опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год.		згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 2. Podstawy ortografii języka polskiego	Лекція	1-4	опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год.		згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 3. Fonetyka jako dział językoznawstwa. Budowa i funkcje narządów mowy	Лекція/ практичне заняття	1-4	опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год.		згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 4. Charakterystyka cech artykulacyjnych i samogłosek polskich. Trójkąt Benniego i opis artykulacyjny samogłosek. Opis głosek i ich charakterystyka	Лекція	1-4	опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год.		згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 5. Opis artykulacji spółgłosek	Лекція	1-4	опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год.		згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 6. Prozodia: akcent wyrazowy i intonacja. Wyrazy ortofoniczne i klityki (proklityki, enklityki). Akcent proparoksytoniczny a wyjątki	Лекція	1-4	опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год.		згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 7. Transkrypcja i opis najważniejszych zjawisk koartykulacyjnych (upodobnienia, redukcja grup spółgłoskowych)	Лекція	1-4	опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год.		згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 8. Fonetyka a fonologia. Głoska a fonem	Лекція	1-4	опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год.		згідно з розкладом протягом навчального семестру

Тема 9. Alternacje morfonologiczne i ich typologia (gramatyczne i automatyczne/ wymiany funkcjonalne i przemiany fonetyczne). Wskazywanie zjawisk morfonologicznych w obrębie morfemów	Лекція	1-4	опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год.		згідно з розкладом протягом навчального семестру
11. Підсумковий колоквіум	Усні відповіді	1-4, лекційний матеріал	4	Макс. 10 балів	згідно з розкладом протягом навчального семестру
12. Екзаменаційна робота	Екзамен: 100 % - тестові завдання	1-4, лекційний матеріал	7	Макс. 40 балів	згідно з розкладом протягом навчального семестру

Тематика курсу (практичні заняття)

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Przedmiot i zakres fonetyki i fonologii. Historia fonetyki. Metody badań w fonetyce. Działy fonetyki. Zastosowanie fonetyki.	Практичне заняття	5-8	Вивчити напам'ять одну запропонованих скоромовок, 2 год	Макс. 5 б	згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 2. Podstawy ortografii języka polskiego	Практичне заняття	9	Словниковий диктант, фонетично-орфографічні вправи, 2 год	Макс. 5 б	згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 3. Prozodia, ortoepia i fonologia współczesnego języka polskiego. Akcent. Typy akcentów. Akcent w języku polskim. Wyrazy i formy z akcentem na trzeciej i czwartej sylabie od końca. Proklityki i enklityki. Sylaba. Typy sylab. Zasady podziału wyrazów na sylaby. Norma ortoepiczna. Kodyfikacja wymowy. Wymowa staranna i potoczna. Główne tendencje rozwojowe w zakresie polskiej fonetyki.	Практичне заняття	5-9	Прочитати текст польською мовою, виписати слова із винятковим наголошуванням – вправа 8, 3 2 год.	Макс. 5 б	згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 4. Aspekt artykulatoryjny, akustyczny i percepcyjny dźwięków mowy. Narządy mowy i słuchu, ich funkcje w procesie artykulacji i percepcji dźwięków mowy. System fonetyczny współczesnego języka polskiego. Zmiany dźwięków w procesie artykulacji. Analiza	Практичне заняття	5-8	Бліц-опитування теоретичного матеріалу, Записати фонетично вірш Chrząszcz, 2 год	Макс. 5 б	згідно з розкладом протягом навчального семестру

fonetyczna, zapis fonetyczny.					
Тема 5. Podsystemy systemu fonetycznego języka polskiego (system samogłoskowy i system spółgłoskowy). System samogłoskowy: akustyczne i artykulacyjne cechy samogłosek; główne zasady klasyfikacji samogłosek. Samogłoski nosowe, osobliwości ich artykulacji. Półsamogłoskowe głoski ([ɨ], [i]).	Практичне заняття	5-8	Виписати 10 слів з художньої літератури і охарактеризувати всі голосні звуки, 2 год	Макс. 5 б	згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 6. Akustyczne i artykulacyjne cechy spółgłosek. Główne zasady klasyfikacji spółgłosek (miejsce artykulacji, sposób artykulacji, udział wiązań głosowych w procesie artykulacji). Spółgłoski twarde, miękkie, zmiękczone. Palatalność asynchroniczna. Analiza fonetyczna.	Практичне заняття / контрольна робота	5-8	Вправи, самостійна робота, 2 год	Макс. 5 б	згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 7. Fazy głosci. Uwarunkowania pozycyjne głosek w procesie mówienia. Upodobnienia wewnątrzwyrazowe i międzywyrazowe. Upodobnienia martwe i żywe. Upodobnienia wsteczne i postępowe. Upodobnienia pod względem dźwięczności, miejsca artykulacji, sposobu artykulacji. Wymowa spółgłosek w wygłosie. Uproszczenie grup spółgłoskowych. Fonetyka międzywyrazowa: wymowa warszawska i krakowska. Transkrypcja i jej typu.	Практичне заняття / контрольна робота	5-8	Вправи, виписати з художньої літератури приклади асиміляції. Самостійна робота, 2 год	Макс. 5 б	згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 8. System fonologiczny współczesnego języka polskiego. Fonem jako podstawowa jednostka fonologii. Fonem a głoska. Cechy fonologiczne. Wymiany fonemów samogłoskowych i spółgłoskowych we współczesnym języku polskim	Практичне заняття	5-8	Фонетично записати польський текст улюбленої пісні, 2 год	Макс. 5 б	згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 9. Test	Контрольна робота		2 год	Макс. 10 б	згідно з розкладом

					протягом навчального семестру
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	<p>Оцінювання здійснюється за національною і ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи (див. Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»).</p> <p>Загальні 100 балів включають: 50 балів – підсумок роботи студента під час практичних занять (10 балів підсумкова контрольна робота, 40 балів – оцінки за практичні заняття), 50 балів – колоквиум (10 балів) та екзаменаційна робота (40 балів);</p>				
Вимоги до письмової роботи	<p>Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань. Комплексна підсумкова робота охоплює такі завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 20 тестових завдань на знання теоретичного матеріалу; 2) характеристика уподібнень в польській мові (6 слів); 3) опис чергувань (5 пар слів) 4) характеристика звуків (2 слова); 5) наголос в польській мові, поділити слова на групи. 				
Практичні заняття	<ul style="list-style-type: none"> - Читання різноманітних текстів, скоромовок, вивчення напам'ять; - виконання фонетично-орфографічних вправ, словниковий диктант; - запис текстів у фонетичній транскрипції, фонетичний запис прослуханих аудіозаписів; - визначення чергувань та уподібнень; - зазначення наголосу у словах (правильне і розмовне акцентування); - відстеження різниць між написанням та вимовою слів. 				
Умови допуску до підсумкового контролю	<ul style="list-style-type: none"> - відвідування лекцій, відпрацювання усіх лекцій, на яких студент був відсутній; - здача колоквиуму на основі лекційного матеріалу; - активна робота під час практичних занять - отримання допуску до складання іспиту: мінімальна кількість балів – 25, максимальна – 50. 				
7. Політика курсу					
<p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 і Положення 2.</p> <p>Згідно зі статтею 58 Закону України «Про вищу освіту», науково-педагогічні працівники ЗВО зобов'язані: забезпечувати викладання на високому науково-теоретичному і методичному рівні; дотримуватися норм педагогічної етики, моралі, поважати гідність осіб, які навчаються у ЗВО, дотримуватися в освітньому процесі академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами вищої освіти; розвивати в осіб, які навчаються у ЗВО, самостійність, ініціативу, творчі здібності; дотримуватися законів України, статуту та Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf)</p>					
8. Рекомендована література					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Strutyński J., <i>Gramatyka opisowa języka polskiego</i> (wyd. dowolne). 2. Szpyra-Kozłowska J., <i>Wprowadzenie do współczesnej fonologii polskiej</i>, Lublin 2001 (wybrane rozdziały) 3. Wierzchowska B., <i>Wymowa polska</i>, Warszawa (wyd. dowolne; wybrane fragmenty). 4. Wiśniewski M., <i>Zarys fonetyki i fonologii współczesnego języka polskiego</i>, Toruń 1997. 					

5. Ostaszewska D., Tambor J., *Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego*. Warszawa, 2006.
6. Tambor J., *Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego. Ćwiczenia*, Warszawa 2007.
7. Кравчук А., *Польська вимова з елементами орфографії (для українців, що вивчають польську мову)*, Київ 2015.
8. Nagórko A., *Zarys gramatyki polskiej (ze słowotwórstwem)*, Warszawa 2000.
9. *Słownik ortograficzny PWN z wymową* (pod red. L. Drabik), Warszawa 2016.

Викладач _____